

Letni posvet o izobraževanju odraslih 2019

19. in 20. november 2019, Grand hotel Bernardin, Portorož

<https://web.acs.si/lp2019>

Zapisnik in priporočila delovne skupine

Ciljne skupine Nacionalnega programa izobraževanja odraslih (NPIO) 2021–2030

Koordinatorji in poročevalci (vsebinski nosilci):

Brigita Kropušek Ranzinger, Andragoški zavod ljudska univerza Velenje (AZ LU Velenje)
Mag. Andrej Sotošek, Andragoški center Slovenije (ACS)
Suzana Kerec, Zavod RS za zaposlovanje (ZRSZ)

Delovne skupine se je udeležilo blizu 60 udeležencev.

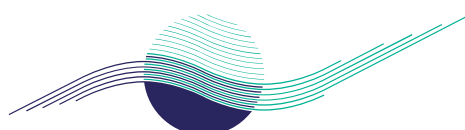
Vprašanja za udeležence delovne skupine:

1. Opredelitev do ustreznosti ciljnih skupin opredeljenih v sedanji ReNPIO 2013-2020 in predlogi za ReNPIO 2021-2030
2. Prepoznane ovire za doseganje ciljnih skupin pri vključevanju v izobraževanje in učenje
3. Predlogi ukrepov za odpravljanje ovir in spodbujanje ciljnih skupin

Mag. Andrej Sotošek (ACS) je predstavil nacionalni vidik o vključevanju ciljnih skupin v novo ReNPIO 2021–2030: povzel je opredelitve, ki so zapisane v ZIO1 in ReNPIO 2013–2020, in izrazil dvome, da bodo te opredelitve v naslednjih letih še aktualne. Pozval je sodelujoče – pa ne le izobraževalce odraslih, ampak tudi deležnike drugih resorjev – k razmisleku, katere skupine smo morda v teh temeljnih dokumentih spregledali, in poudaril, da bo v novem NPIO prav gotova potrebna varovalka, ki bo omogočala morebitne popravke.

Brigita Kropušek Ranzinger (AZ LU Velenje) je v svojem uvodu izpostavila dvoje: (1) ciljne skupine je treba starostno odpreti (navzdol) še zlasti na področju IKT: zaradi hitro razvijajočih se tehnologij smo izobraževalci odraslih dolžni usposobiti ljudi za svoja osebna življenja ter za gospodarstvo in za Industrijo 4.0 in 5.0; (2) raziskava PIAAC je pokazala, da učitelji in mentorji, ki učijo na vseh ravneh, niso optimalno funkcionalno pismeni, zato je vseživljenjsko učenje te ciljne skupine nujno.

Suzana Kerec (ZRSZ) je opredelila ciljno skupino brezposelnih. ZRSZ izvaja izobraževanja in usposabljanja za brezposelne, da pridobijo splošne in specifične poklicne kompetence. Poudarila je omejevanje ciljnih skupin znotraj Aktivne politike zaposlovanja (APZ), kjer je točno določeno, katere ciljne skupine brezposelnih se lahko s pomočjo sredstev Evropskega socialnega sklada izobražujejo (npr. mlajši od 30 let, ranljive skupine: starejši 50+, brez izobrazbe, dolgotrajno brezposelni ...).

Opozorila je na pomembnost načrtnega dela svetovalcev za določene ciljne skupine brezposelnih, ki imajo številne ovire, pred, med in po vključitvi v različne programe. Na ZRSZ za vse, ki so vključeni v izobraževani program, sistematično spremljajo izhode v zaposlitev. Med ovirami, ki jih zaznava pri delu, je izpostavila veliko administriranja in razdrobljeno mreža izvajalcev (smiselno bi bilo, da bi se izobraževanje odraslih zagotavljalo preko skupne mreže izvajalcev). Izrazila je potrebo po zagotovitvi kvalitetne mreže kariernih svetovalcev ter po opolnomočenju izvajalcev za delo z ranljivimi ciljnim skupinami

V razpravi so sodelovali: Tanja Čelebič (UMAR), Natalija Žalec (ACS), Andrej Sotošek (ACS), Mateja Pistotnik (Zasavska ljudska univerza), Nadja Mislej Božič (UTŽO Kras), Estera Možina (ACS), Tanja Vilič Klenovšek (ACS), Jasmina Mirčeva (ACS), Teja Dolgan (MIZŠ), Darja Kušar (LU Slovenska Bistrica), Andrej Jerak (Micro Team, d.o.o.), Alenka Knez (S.O.S. šola), Simona Svetin Jakopič (Uprava RS za probacijo)

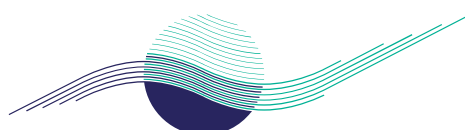
Razprava je pokazala, da je zaradi številnih neznank, ki opredeljujejo obdobje desetih let, težko z gotovostjo opredeliti ciljne skupine – še posebej ranljive – v novem NPIO. Morda bi se lahko temu izognili z opredelitvijo ranljivosti v smislu fizične, mentalne in situacijske prikrajšanosti.

Kljub temu so se udeleženci delovne skupine zedinili v naslednjih **priporočilih**:

- zaradi naglega tehnološkega razvoja (digitalizacija, avtomatizacija delovnih mest, robotizacija, Industrija 4.0 in 5.0) je treba **ciljne skupine odpreti glede na starost, nivo izobrazbe in raven temeljnih spretnosti** (npr. spremembe v prometu bodo v prihodnje zadevale vse generacije);
- ob tem želimo ohraniti **pozitivno diskriminacijo**, kar pomeni ne pozabiti na posamezne strukture znotraj starosti, izobrazbe, zaposlenih, brezposelnih (starejši po upokojitvi (64+); zaposleni, ki imajo danes srednješolsko ali terciarno izobrazbo, pa jim v prihodnjih letih zaradi naglega tehnološkega razvoja grozi izguba delovnega mesta, s tem pa prezaposlitev in prekvalifikacija; priseljenci, ki imajo določen nivo izobrazbe, nimajo pa ustreznih kompetenc; storilci kaznivih dejanj; učitelji/mentorji na vseh ravneh izobraževanja ter svetovalni delavci ...);
- pomembno je spenjati primerne vsebine s potrebami ciljnih skupin;
- z vidika posameznika so ukrepi razdrobljeni (posamezni projekti/programi/resorji pokrivajo določene ciljne skupine), zato je potrebno stičišče (morda svetovalna središča), ki bo vse ukrepe povežalo;
- zagotoviti višje financiranje (npr. vavčer za neformalno izobraževanje).

V nadaljevanju so bili predstavljeni primeri dobrih praks ukrepov za odpravljanje ovir in spodbujanje ciljnih skupin:

- v **ukrepu TPK** so bili pripravljene številni dobri programi, ki so bili prilagojeni potrebam podjetij, pri čemer se je pokazalo, da so najbolj uspešna tista izobraževanja, ki jih podpre vodstvo podjetja;
- kot dobra so se izkazala **neformalna srečanja**, na katerih so nagovorili direktorje podjetij, predstavnike GZS in OZS, da ozavestijo, kako pomembna je njihova podpora izobraževanju v podjetju;
- ob tem, da si prizadevamo odpravljati ovire za vključitev v izobraževanje tako za podjetja, izvajalce in posameznike, **ne smemo (ne želimo) odklanjati motiviranih za izobraževanje**;
- namen **S.O.S. šole** je osnovnošolcem prve triade in njihovim staršem pomagati reševati matematične zagate, hkrati pa s praktičnimi delavnicami, na katerih so delilci znanja prostovoljci

različnih generacij, popeljati otroke v svet uporabne matematike ter jih posredno navdušiti za tehnične poklice.

Zapis pripravila: Nevenka Kocijančič, Andragoški center Slovenije

Ljubljana, 28. 11. 2019

